

Vårt Sverige kan bättre

Socialdemokraternas budgetmotion 2023

Innehållsförteckning

Tabeller och figurer	3
1. Inledning	4
2. Ekonomiska läget	5
2.1 Sverige	5
2.2 Världen	6
2.3 Lågkonjunkturen	7
2.4 Offentliga finanser	8
3. Vårt Sverige kan bättre	10
3.1 Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans	10
3.2 Vårt Sverige sätter välfärden främst	13
3.3 Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen	16
3.4 Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans	19
3.5 Vårt Sverige är säkert i en orolig tid	21
4. Finansiering	23
4.1. Skatteförändringar	23
4.2. Offentliga sektorns finanser	26
Appendix 1 – Reformen	27
Appendix 2 – Förslag till utgiftsramar för 2023	29
Appendix 3 – Förslag till utgiftsramar för 2024 och 2025	30
Appendix 4 – Beräkningar av statens inkomster 2023	31
Appendix 5 – Beräkningar av statens inkomster 2024 och 2025	33
Appendix 6 – Offentliga sektorns finanser	35

Tabeller och figurer

Figur 1. BNP-gap och arbetsmarknadsgap Sverige	5
Figur 2. Arbetsmarknadsläget	6
Figur 3. Terminspriser på naturgas Europa	7
Figur 4. Skatteunderlag kommunsektorn	9
Tabell 1. Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans	10
Tabell 2 Vårt Sverige sätter välfärden främst	13
Tabell 3. Kommunsektorns finanser	16
Tabell 4. Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen	16
Tabell 5. Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans	19
Tabell 6. Tillskott till polisen och satsningar för att bryta nyrekryteringen	20
Tabell 7. Vårt Sverige är säkert i en orolig tid	21
Tabell 8. Skatteförändringar	25
Tabell 9. Den offentliga sektorns finanser	26

1. Inledning

Vi lever i en orolig tid. I Sveriges närområde rasar ett brutalt krig, inflationen är hög och ekonomin är på väg in i en lågkonjunktur. Hushållen pressas av höga elpriser, stigande boräntor och dyra drivmedel. Reallönerna urholkas när det blir allt dyrare att leva, bo och äta. Samtidigt har vi avgörande samhällsproblem att hantera. De som jobbar i skolan, sjukvården och äldreomsorgen behöver fler kollegor och bättre förutsättningar. Klimatkrisen behöver mötas med en politik som både bygger ett starkt, hållbart samhälle och samtidigt skapar gröna jobb i hela landet. Det hänsynslösa våld som plågar vårt land måste bekämpas genom att vi bryter nyrekrytering till den grova organiserade brottsligheten.

Efter valet befinner sig vårt land i ett nytt politiskt läge med en historiskt högerkonservativ regering som sviker sina löften till vanligt folk. Sverigedemokraterna är det största högerpartiet och Ulf Kristersson sitter på nåder som statsminister i Jimmie Åkessons regering. Slottsavtalet saknar politiska förslag för att möta de stora samhällsproblem som vårt land har att hantera, samtidigt som det kommer att öka splittringen och klyftorna i vårt land. Rika kommer att bli rikare och vanligt folk kommer att behöva stå tillbaka. Det är osvenskt. Det kan bli förödande för vanliga hushålls plånböcker, för våra offentliga finanser och för vår välfärd.

I oroliga tider ska samhället finnas där för människor. Vi behöver lösa problemen gemensamt. När Sverige är som bäst hjälps vi åt – i fotbollslaget, i grannskapet och när vi tillsammans tar ansvar för vårt land.

Vi socialdemokrater är att lita på. Vi sätter Sveriges bästa främst. Vi vill ta tillvara på alla människors kraft och vilja att bidra. Vi är en aktiv och konstruktiv opposition. Vi kommer att granska Sverigedemokraterna och högerregeringen. Och vi kommer att lägga fram stark socialdemokratisk politik för att skapa trygghet och rättvisa för vanligt folk.

Den starka socialdemokratiska politiken innebär att vi gör det vi lovade före valet. Vi sätter välfärd och vanligt folk främst.

Vi föreslår en fördubbling av satsningarna på välfärden. Så att vi kan säkra kvaliteten i skolan, äldreomsorgen och sjukvården. Vi skyddar vanligt folks ekonomi med ett nytt och kraftfullt stöd för de höga bränslepriserna.

Vår politik innebär att vi säkrar utbildningsplatser, en aktiv arbetsmarknadspolitik och en trygg a-kassa när vårt land möter lågkonjunkturen. Den innebär att vi ökar takten i klimatomställningen så att utsläppen pressas ned och framtidens investeringar och jobb hamnar här i Sverige, när högerregeringen slaktar klimatpolitiken och riskerar att jobben flyttar utomlands.

Den socialdemokratiska politiken innebär investeringar i fler poliser och socialsekreterare, starkare idrottsföreningar och en mer rättvis skola – för att skydda våra unga från de kriminella gängens klor.

Vi vet att vårt Sverige kan bättre.

2. Ekonomiska läget

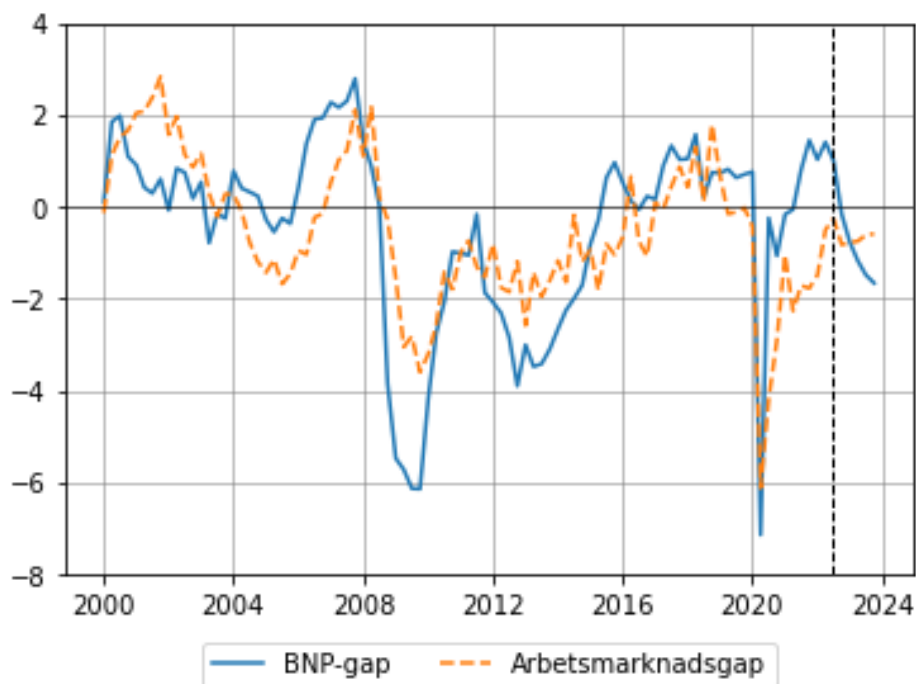
2.1 Sverige

Vi går mot tuffare ekonomiska tider. Från ett ekonomiskt turbulent 2022 går nu Sverige och stora delar av världen in i en lågkonjunktur med stigande arbetslöshet under nästa år. Osäkerheten och hushållens pessimism är stor.

Början av 2022 präglades av en stark ekonomisk återhämtning och optimism både i Sverige och stora delar av världen. Men i och med Ryssland invasion av Ukraina i februari vände allt. Den starka återhämtningen har under året alltmer övergått i skenande priser och dämpade tillväxtutsikter. Hög inflation, mycket höga energipriser samt ökade räntekostnader pressar nu svenska hushåll och företag.

Utsikterna för svensk ekonomi ser allt sämre ut, även om vi har ett gynnsamt utgångsläge. Ekonomin går under 2023 in i en lågkonjunktur, med ett negativt BNP-gap. Samtidigt avstannar återhämtningen på arbetsmarknaden

Figur 1. BNP-gap och arbetsmarknadsgap Sverige

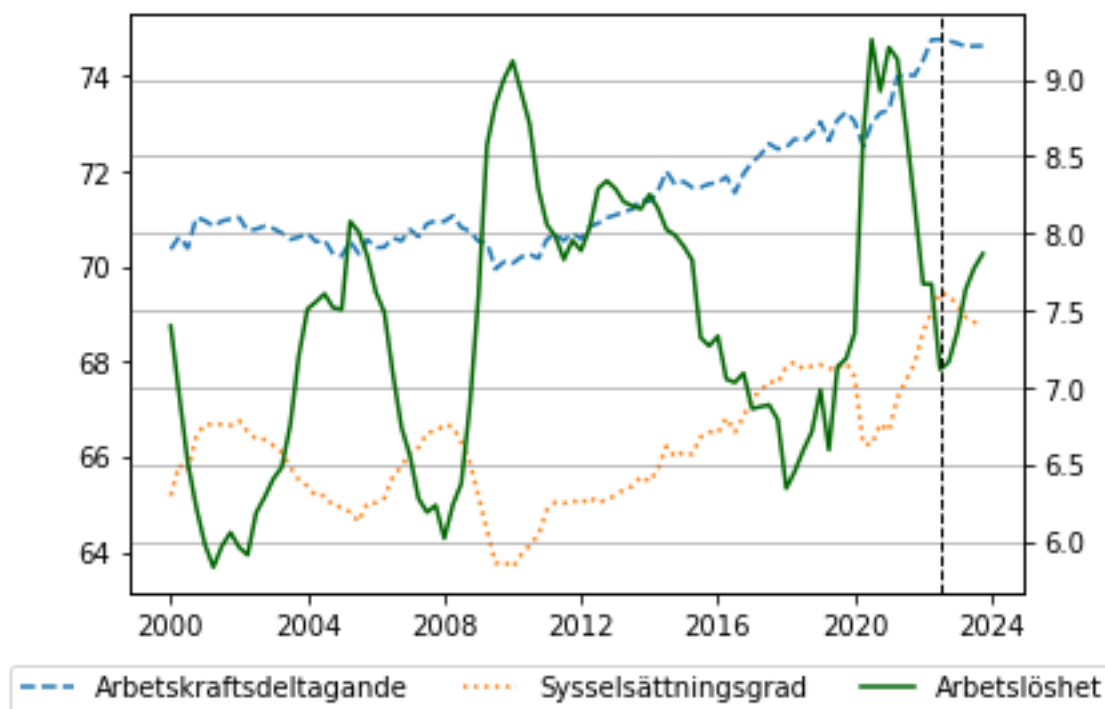

Källa data: Konjunkturinstitutet¹

Det viktigaste för enskilda hushålls motståndskraft är att ha ett arbete att gå till. Det är därför avgörande att Sverige går in i lågkonjunkturen med rekordhög sysselsättning, en stark arbetsmarknad och en långsiktigt hållbar arbetsmarknadsmodell. Sedan 2014 har etableringstiden för nyanlända halverats och långtidsarbetslösheten sjunker för första gången på länge. Arbetskraftsdeltagandet är det högsta i EU. Genom åtgärder som korttidspermitteringar och kraftfulla stöd till kommunsektorn gavs inte minst arbetsmarknaden goda förutsättningar för en snabb återhämtning efter pandemin. Den snabba återhämtningen på arbetsmarknaden ser nu ut att stanna av och vi får istället en ökande arbetslöshet under de kommande åren. Arbetslösheten har redan börjat plana ut samtidigt som antalet varsel ökar.

¹ Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget september 2022

Figur 2. Arbetsmarknadsläget

Källa data: Konjunkturinstitutet²

Tack vare en ansvarsfull socialdemokratisk finanspolitik har Sverige dessutom den lägsta statsskulden sedan 1970-talet trots att vi har gått igenom en pandemi med stora ekonomiska konsekvenser. Det är ett styrkebesked för svensk ekonomi och en trygghet för hushåll och företag. Som en liten öppen ekonomi är Sveriges ekonomiska utveckling beroende av en god konkurrenskraft. En ansvarsfull och väl avvägd ekonomisk politik, som varken riskerar integriteten i de offentliga finanserna eller driver på inflationen, är den bästa garanten för att Sverige ska ha ett bättre utgångsläge när konjunkturen vänder.

När lågkonjunkturen slår mot världsekonomin och Sverige är det avgörande att slå vakt om välfärden. Kriser slår ofta hårt mot kommuner och regioner, vars intäkter och kostnader är konjunkturkänsliga samtidigt som de är ålagda att följa strama budgetregler. Nedskärningar i välfärden slår direkt mot människors vardag – genom försämrade service, sämre villkor och uppsägningar i vård, skola och omsorg. För oss socialdemokrater är det självklart att en ansvarsfull politik för att möta lågkonjunkturen behöver omfatta ett försvar av vår gemensamma välfärd.

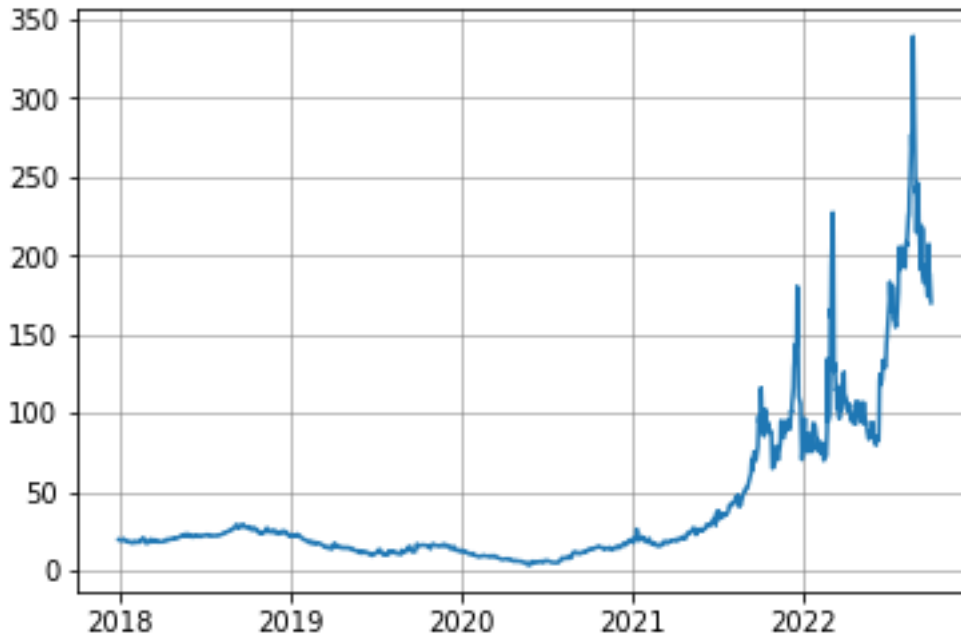
2.2 Världen

Utvecklingen av Rysslands krig i Ukraina utgör i sig stor osäkerhet ur ett humanitärt, säkerhetspolitiskt och ekonomiskt perspektiv. Det ryska agerandet på världens energimarknader kan beskrivas som ett energikrig mot Europa – i syfte att skapa splittring mellan länder och inom samhällen. Genom att spela med gasflödena till Europa har Ryssland drivit upp elpriserna till nivåer som aldrig tidigare skådats. Priserna på insatsvaror har också ökat kraftigt till följd av kriget, vilket har pressat upp livsmedelspriserna globalt. Det slår hårt mot hela Europa och mot svenska familjer, men det slår hårdast mot de allra mest nödställda och fattiga i världen.

² Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget september 2022

Prisstegringarna började redan under 2021, och sedan dess har prisökningarna spridit sig till en bred inflationsuppgång.

Figur 3. Terminspriser på naturgas Europa
Euro per MWh, dagsvärden

Källa data: Konjunkturinstitutet³

Även om världsekonomin fortsatt karaktäriseras av en hög inflation och försämrade konjunkturutsikter, skiljer sig de bakomliggande drivkrafterna åt mellan olika delar av världen. I Europa bidrar det ryska energikriget till den höga inflationen och till avmattningen i ekonomin. I USA är däremot effekterna av Rysslands energikrig mer begränsade. Där är den höga inflationen i högre grad efterfrågedriven, samtidigt som en mer flexibel lönesättning innebär en överhängande risk för pris-lönespiraler. Kina driver fortsatt en nolltoleranspolitik mot covid-19 vilket orsakar både utbudsstörningar och dämpad efterfrågan, något som får stor effekt på den ekonomiska utvecklingen i regionen. Prognoser indikerar att Kinas tillväxt i år blir den lägsta sedan 1970-talet, med undantag för pandemiåret 2020, för att sedan återhämta sig under 2023.

Under 2022 har centralbankerna i många avancerade ekonomier bedrivit en åtstramande penningpolitik, för att dämpa efterfrågan och på sikt få ner inflationen. I början av 2023 väntas räntorna öka ytterligare för att sedan plana ut och sjunka tillbaka något under återstoden av 2023 och 2024. I det här svåra ekonomiska läget med höga elpriser som både driver på den redan höga och breda inflationen, samtidigt som de orsakar en inbromsning i den reala ekonomin, finns en risk för målkonflikter mellan finans- och penningpolitiken i Europa. Flera länder har redan aviserat omfattande stödpaket till hushåll och företag, vilket på kort sikt riskerar att leda till en ännu stramare penningpolitik.

2.3 Lågkonjunkturen

Sverige går mot en lågkonjunktur med rekordstarka statsfinanser och en robust arbetsmarknad. Nu är det helt avgörande att vårt lands ekonomiska styrkeposition inte försakas till förmån för ofinansierade skattesänkningar som riskerar att öka inflationen, driva upp räntorna och utmana styrkan i statsfinanserna.

³ Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget september 2022

Prisökningarna på el, drivmedel och mat äter sig in i människors plånböcker. Inflationen väntas sjunka tillbaka något under 2023, men fortsatt vara på nivåer över inflationsmålet på 2 procent. Det kräver en ansvarsfull ekonomisk politik med respekt för hushållens ekonomi. I en tid med stigande priser behöver vi en politik som stöttar de som har det tuffast och drabbas allra hårdast. Finanspolitiken ska inte utformas på ett sådant sätt att den motarbetar penningpolitiken. Det skulle bara leda till att Riksbanken tvingas föra en ännu mer åtstramande penningpolitik där räntorna ökar ytterligare.

Vi måste göra det som krävs för att ta oss igenom den här krisen, något som kommer att innebära hårda prioriteringar. Vi behöver bekämpa de höga elpriserna, både här och nu genom att stötta hushåll och företag, men också genom att kraftigt bygga ut vår elproduktion. Vi måste också hålla i arbetet mot samhällsproblemen. Det handlar om att knäcka kriminaliteten och bryta segregationen, att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden och att skapa jobb här och nu genom att leda klimatomställningen.

2.4 Offentliga finanser

2.4.1. Offentliga finanser

De svenska offentliga finanserna är starka, inte minst tack vare att regeringen de senaste mandatperioderna bedrivit en ansvarsfull och väl avvägd ekonomisk politik som resulterat i en snabb ekonomisk återhämtning efter coronapandemin och en låg statsskuld.

Även om utgångsläget i svensk ekonomi är starkt, går vi med all tydlighet mot en lågkonjunktur 2023. Det svåra ekonomiska läget innebär dock att det råder stor osäkerhet kring hur ekonomin utvecklas framåt. Det finns en överhängande risk att lågkonjunkturen blir djupare och arbetslösheten högre än regeringens nuvarande prognoser visar.

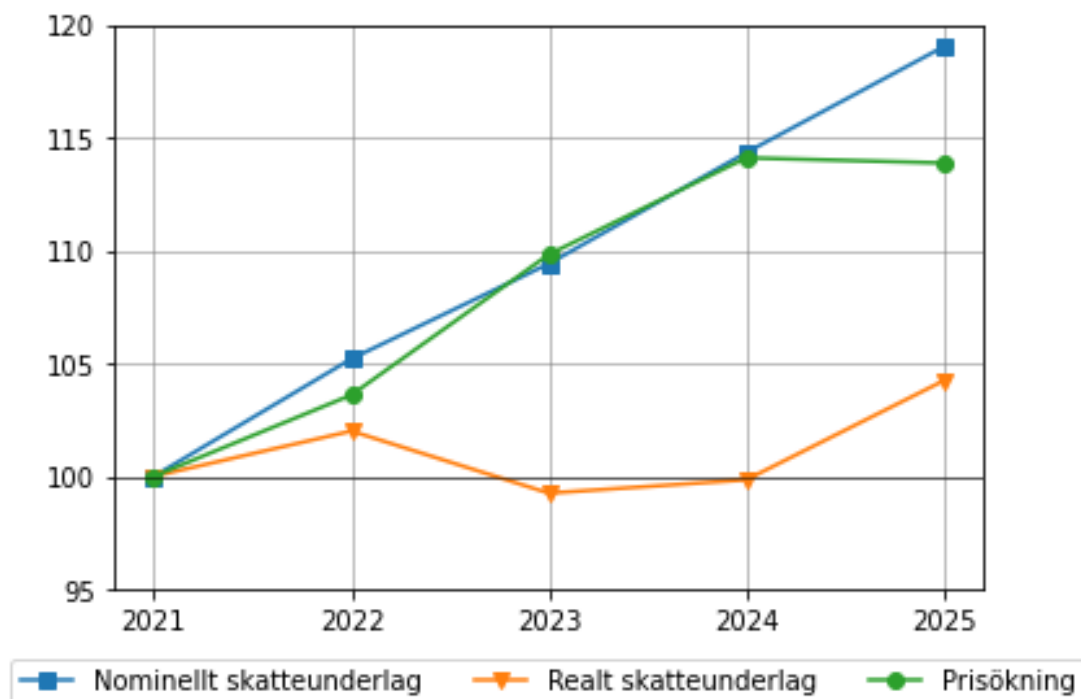
Vi ser därför med oro på de knappa marginalerna i statens finanser för de kommande åren. En bana där konjunkturedgången blir djupare än regeringens huvudscenario skulle innebära ett underskott i de offentliga finanserna. Regeringens egna beräkningar visar att en sådan utveckling skulle vara inom ramen för ett normalt osäkerhetsintervall för prognosen.

En av de största osäkerhetsfaktorerna är utvecklingen på energimarknaderna i Europa. En förvärrad situation skulle både leda till en sämre realekonomisk utveckling och ökad inflation. I ett sådant scenario är det särskilt angeläget att finanspolitiken inte går med underskott eller riskerar att bli alltför stimulerande.

2.4.2. Kommunsektorn

Figur 4. Skatteunderlag kommunsektorn.

Källa: SKR⁴

Kommunsektorn står inför en kostnadskris och en fortsatt demografisk utmaning. Trots att skatteintäkterna väntas utvecklas positivt under de kommande åren gräper inflationen ur kommuner och regionernas kassor och enligt SKRs prognoser kommer det reala skatteunderlaget utvecklas negativt 2023 för att sedan återhämta sig långsamt. Kommunsektorns förutsättningar för att klara kommande år varierar kraftigt. Betydande tillskott i form av statsbidrag de senaste åren har inneburit att ett flertal har kunnat avsätta medel i resultatutjämningsreserven, som kommer att kunna användas för att täcka delar av underskotten. Samtidigt är det många kommuner och regioner som helt saknar buffert och därmed står inför nedskärningar eller skattehöjningar.

2.4.3. Finanspolitiska ramverket

Starka statsfinanser är en förutsättning för ett Sverige som håller ihop och möter tuffa tider tillsammans. Det är en förutsättning för att ekonomiska kriser inte ska leda till nedskärningar i välfärden som drabbar barnen i skolan, brukarna i äldreomsorgen och patienterna i vården. Och också för att vi i svåra tider ska ha förutsättningar att fortsätta arbetet mot samhällsproblemen och skapa en tryggare vardag i hela landet.

Men starka statsfinanser är ingen naturlag. Det finanspolitiska ramverket är grundläggande för att säkerställa ordning och reda. Sedan 90-talskrisen har Sverige successivt betalat av på statsskulden och idag har vi den lägsta statsskulden sedan 1970-talet och en låg statsskuld relativt jämförbara länder.

⁴ SKR skatteunderlagsprognos, Cirkulär 22:37

Vid den senaste översynen av det finanspolitiska ramverket infördes skuldankaret, som fastställer att bruttoskulden på medellång sikt ska uppgå till 35 procent av BNP. Regeringens beräkningar i budgetpropositionen för 2023 visar att bruttoskulden minskar till 31,8 procent av BNP 2022 och fortsätter minska år 2023. Starka statsfinanser är en förutsättning för en trygg välfärd i hela landet, men det finns inget egenvärde i att fortsätta betala av på en redan låg statskskuld. Vi vill därför tidigarelägga ordinarie översyn av det finanspolitiska ramverket och övergå till ett balansmål under mandatperioden för att frigöra mer utrymme för nödvändiga investeringar.

En helt central del av det finanspolitiska ramverket är den ordnade och sammanhållna budgetprocessen, där olika angelägna ändamål mäts mot varandra i relation till det budgetutrymme som finns. Det är lätt att hitta en majoritet för enskilda utgifter, men betydligt svårare att gemensamt ta ansvar för att både inkomster och utgifter går ihop. Socialdemokraterna ser med oro på utvecklingen i Sveriges Riksdag där det under föregående mandatperiod togs ett flertal initiativ till utgiftsdrivande och ofinansierade reformer, utanför den ordinarie budgetprocessen. Utskottsinitiativ och extraändringsbudgetar bör användas varsamt, särskilt om de i tid läggs i nära anslutning till en ordinarie budget.

Ett högt förtroende för Sveriges statsfinanser är särskilt angeläget i det rådande ekonomiska läget med hög inflation, ökande räntor och en stundande lågkonjunktur. En oansvarig ekonomisk politik som innebär att marknaden förlorar förtroendet för svenska statsfinanser skulle öka räntorna i ett redan pressat läge. Det visar lärdomar från Storbritannien, där regeringens förslag om ofinansierade skattesänkningar fick stor effekt på de finansiella marknaderna och där redan pressade hushåll och företag fick betala priset genom än högre räntor.

3. Vårt Sverige kan bättre

3.1 Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans

Tabell 1. Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans
Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Ny tankrabatt med fokus på glesbygd	4,86		
Tillfälligt höjt barnbidrag och studiebidrag gymnasiet	1,45	-	-
Vuxenutbildning (yrkesvux och yrkeshögskola) för att bättre möta behoven	1,11	1,09	1,09
Ytterligare fler utbildningsplatser	0,08	0,08	0,08
Avvisad besparing på folkbildningen	0,20	0,20	0,20
Avvisad besparing på arbetsmarknadspolitiken	1,50	-	-
Fler extratjänster och en förbättrad arbetsförmedling	1,10	1,10	1,10
Återstart kulturen	0,09	-	-
Fler servicekontor i hela landet för tillgänglighet i vikande konjunktur	0,05	0,05	0,05
Fortsatt höjda nivåer i a-kassan	5,82	6,35	6,64
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (äldre som jobbar, ESS, bostadsbidrag, reseavdrag, yrkesvux år 1, jordbruksdiesel)	4,29	3,15	3,11

Sverige och världen går mot en lågkonjunktur. Vi befinner oss i en mycket osäker ekonomisk tid. Nu måste den ekonomiska politiken inriktas mot en ansvarsfull finanspolitik för att skydda de hushåll som har det tufft och de offentliga finanserna, istället för att sänka skatten för höginkomsttagare.

Sverige möter, tack vare en ansvarsfull socialdemokratisk ekonomisk politik, lågkonjunkturen utifrån en styrkeposition på arbetsmarknaden. 450 000 fler arbetar idag jämfört med 2014. Andelen som arbetar har ökat och etableringstiden för nyanlända har halverats. Långtidsarbetslösheten minskar för första gången på länge och aldrig förr har så många svenskar gått till jobbet. Den styrkepositionen får inte försakas. Nu måste politiken se till att Sverige, och alla som arbetar, går starkare ur krisen. Då har vi inte råd med Sverigedemokraterna och högerregeringens kraftiga och oansvariga neddragningar på arbetsmarknadspolitiken och vuxenutbildningen. När arbetslösheten ökar måste omställningen till de nya arbetstillfällena som växer fram vara kraftfull och effektiv. Då behöver vi en aktiv arbetsmarknadspolitik, robusta utbildningssystem och investeringar i nya industrier. Den socialdemokratiska regeringen införde under coronapandemin en nödvändig förstärkning av a-kassan. Det var viktigt för att säkra löntagarnas trygghet i en historiskt osäker tid. Socialdemokraterna gick till val på att permanenta den förstärkta a-kassan, och accepterar därför regeringens förlängning av vår satsning.

Extratjänsterna har varit betydelsefulla för att fler långtidsarbetslösa ska etablera sig på arbetsmarknaden. I samband med budgetbeslutet för 2022 beslutade de högerkonservativa att ta bort möjligheten att anvisa långtidsarbetslösa till extratjänster. Detta drabbade utrikes födda kvinnor särskilt hårt. Extratjänsterna bör därför återinföras, och arbetsmarknadsutbildningarna behöver bli fler och erbjudas tidigare vid arbetslöshet. Det krävs också bättre fungerande insatser för personer med svag ställning på arbetsmarknaden – inte minst för personer med funktionsnedsättningar.

Hushållen är oroliga över både sin egen och Sveriges ekonomi. Det kastar djupa skuggor in över nästa år. Att Sverigedemokraterna och högerregeringen sviker sina centrala vallöften om bränsle och el är i det läget väldigt anmärkningsvärt. De utlovade 6,50 kronor på bensinen blev bara 14 öre i Ulf Kristersson och Jimmie Åkessons budget. De fyra partierna i regeringsunderlaget lovade dyrt och heligt att högkostnadsskyddet skulle vara på plats den 1 november – men fortfarande väntar svenska folket på sina pengar. Att ställa ut löften man inte tänker hålla är respektlöst mot vanligt folk när priserna ökar. Brutna vallöften undergräver också förtroendet för hela det politiska systemet.

Vi socialdemokrater lovar ärlighet mot väljarna – vi kommer att göra det som krävs, men vi kommer alltid att vara uppriktiga. Nu krävs det bättre åtgärder för hushållens ekonomi än den dyra och ineffektiva miljardskattesänkning som bara ger vanligt folk 14 öre vid pump. Socialdemokraterna vill därför att ett nytt stöd till hushållen ska införas: en tankrabatt som är riktad till de som är beroende av bilen och som inte har de allra högsta inkomsterna. Stödet ska viktas så att det är störst utanför storstäderna, där man oftast är mest beroende av bilen.

För att stärka hushållens motståndskraft och stötta de som har det tuffast vill Socialdemokraterna höja barnbidraget tillfälligt under vintermånaderna 2023. Många sliter med att få pengarna att räcka till när priserna ökar, särskilt Sveriges barnfamiljer.

För att klara lågkonjunkturen, och för att kunna öka takten i den gröna industriella revolutionen, behöver staten vara närvarande i hela landet. Socialdemokraterna vill därför att det öppnas ytterligare sex servicekontor på de platser där staten historiskt har dragit sig tillbaka.

När konjunkturen viker är det viktigt att upprätthålla takten i byggandet. Regeringens huvudlösa hantering av investeringsstödet för hyresbostäder – som under den socialdemokratiskt ledda regeringen har lett till tusentals fler lägenheter med rimlig hyra – riskerar därför att slå undan benen för en konjunkturkänslig sektor. Socialdemokraterna vill hålla hjulen i svensk ekonomi snurrande, så att lågkonjunkturen motverkas. Därför vill vi utöka bemyndiganderamen för investeringsstödet, så att fler av inkomna ansökningar kan betas av och så att spadarna kan sättas i marken runt om i Sverige.

Samtidigt som det finns många som kan arbeta har välfärden och näringslivet svårt att hitta den kompetens som krävs. Bristen på rätt kompetens hindrar svenska företag från att växa och ställa om. För välfärden innebär kompetensbristen att det är svårt att bibehålla och öka kvalitén i välfärden. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gjort historiska investeringar för att stärka kompetensförsörjningen. I regeringsställning drev vi också igenom att arbetsmarknadens behov nu ska ha betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och komvux. På samma sätt är det nu angeläget att utbildning vid högskolor och universitet i högre grad riktas mot sektorer där det finns brist på kompetens. Samtidigt är nivån på antalet utbildningsplatser i sig avgörande för att kompetensbristen ska kunna mötas. Stärkta möjligheter till utbildning och omställning är helt avgörande för att möta behovet av kompetens som krävs för att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland

En aktiv arbetsmarknadspolitik

För att möta lågkonjunkturen behöver Sverige en aktiv arbetsmarknadspolitik i hela landet. De som blir av med jobbet behöver snabbt få stöd och insatser för att kunna ställa om. Socialdemokraterna avvisar därför högerregeringen och Sverigedemokraternas kraftiga och oansvariga neddragningar på arbetsmarknadspolitiken och skjuter till 1,5 miljarder kronor 2023.

Miljardsatsning på extratjänster

Fler långtidsarbetslösa ska etablera sig på arbetsmarknaden. För att förhindra att långtidsarbetslösheten biter sig fast, särskilt under lågkonjunkturen, ska en miljard satsas på att återinföra extratjänsterna.

Stöd för de höga drivmedelspriserna

De som pressas av de höga bränslepriserna förtjänar mer än Sverigedemokraternas 14 öre vid pump. Socialdemokraterna vill införa ett nytt stöd för höga drivmedelspriser med ett inkomsttak och en särskild glesbygdsprofil för att säkerställa att de som verkligen behöver bilen och har långa avstånd får stöd. På det lägger vi 4,86 miljarder kronor under 2023.⁵

Höjt barnbidrag under vintern

Många barnfamiljer i Sverige sliter med att få vardagsekonomin att gå ihop. För att underlätta för vanligt folk när priserna ökar vill Socialdemokraterna höja barnbidraget med 200 kronor per månad under januari, februari och mars 2023, till en kostnad av 1,5 miljarder kronor.⁶

Investeringsstöd för bostäder

Sverige behöver fler bostäder med rimliga hyror. De senaste åren har byggtakten varit hög, och tack vare investeringsstödet har fler hyresrätter med rimliga hyror färdigställts. Socialdemokraterna vill höja bemyndiganderamen för investeringsstödet med åtta miljarder

---

⁵ Riksdagens utredningstjänst och egna beräkningar.

⁶ Tabell 6.11 i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) samt egna beräkningar.

kronor för 2023 för att möjliggöra för Boverket att fortsätta hantera och bevilja stöd för de ansökningar som inkommit.

Fler servicekontor i hela landet

Staten ska vara närvarande i hela landet. Fler servicekontor behöver öppna i glesbygd och i särskilt utsatta områden. Socialdemokraterna vill satsa på 50 miljoner kronor på Statens servicecenter för att öppna sex nya servicekontor på platser runt om i hela Sverige.

Återstart för kulturen

Pandemin har drabbat många branscher mycket hårt. Kultursektorn drabbades särskilt hårt av vikande biljettintäkter och tomma salonger. Lågkonjunkturen och de höga energipriserna riskerar att radera återstartsarbetet i kultursektorn. Därför satsar Socialdemokraterna 100 miljoner kronor på ett särskilt återstartsstöd.

Vuxenutbildning och högre utbildning

När lågkonjunkturen slår mot Sverige och mot svensk ekonomi är utbildningssystemet och det livslånga lärandet avgörande. Socialdemokraterna vill därför att anslagen till vuxenutbildningen ökar med 1 miljard kronor samt tillföra medel till universitet och högskolor.

3.2 Vårt Sverige sätter välfärden främst

Tabell 2 Vårt Sverige sätter välfärden främst
Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Fördubblade generella statsbidrag jämfört med regeringen	12,00	12,00	12,00
Permanentad och förstärkt personalsatsning i vården	0,85	2,95	2,95
VFU-platser sjuksköterskor	0,25	0,25	0,25
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	0,20	1,50	1,50
Förlängning äldreomsorgslyftet	-	1,70	1,70
Läromedelsutredningen, kvalitetsdialoger, nej till nedskärning grundskolan	0,12	0,14	0,14
Förstärkt likvärdighetsbidrag	1,00	1,90	1,90
Förbättrad sjukförsäkring genom en rättvisare sjukersättning	0,23	0,90	0,90
Avskaffad funkisskatt	0,29	0,29	0,29
Satsning på kulturskolan	0,10	0,10	0,10
Fortsatt fri entré statliga muséer samt satsning Skansen	0,12	0,12	0,12
Idrottssatsning	0,10	0,10	0,10
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (inkl undantag sjukpenningen, lärarsatsningar, vård på landsbygd)	2,11	2,20	2,30

I socialdemokratiens inneboende prioriteringar ligger vården, skolan och omsorgen. Nu ser vi hur den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna upprepar tidigare borgerliga regeringars misslyckande – de väljer skattesänkningar för dem med högst inkomster framför välfärden. Under finanskrisen kompenserade den moderatledda regeringen bara för en tredjedel av skattebortfallet. Lärarna, undersköterskorna och vårdbiträdena fick ta smällen när krisen slog

till. Vi socialdemokrater har gjort annorlunda. Under pandemin har välfärden kompenserats tre gånger om. Nu står Sverige återigen inför en mycket svår ekonomisk situation. Den höga inflationen gröper ur kommunsektorns kassor och de kommande åren kommer att bli mycket tuffa. Vårt besked är tydligt: vi kommer att fortsätta att prioritera välfärden. Fler medarbetare kommer att behöva anställas inom vården, äldreomsorgen och skolan.

Sverigedemokraterna och högerregeringens föreslagna resurser till välfärden kommer inte att räcka. Kommuner och regioner larmar om att kostnadsökningarna till följd av inflationen åter upp allt mer utrymme – utan ytterligare förstärkningar kommer verksamheterna att behöva skära ned. Välfärden kan stå inför ett stålbåd. Därför vill vi socialdemokrater att ökningen av de generella statsbidragen fördubblas jämfört med regeringens tillskott nästa år.

Vid sidan av resursbristen är bristen på utbildad personal utbredd i välfärden. Det leder till brist på vårdplatser och stora utmaningar i verksamheterna. En politik som sätter välfärden främst måste ta itu med personalförsörjningen för att ha någon som helst trovärdighet. Därför är det mycket olyckligt att regeringen avskaffar personalsatsningen inom hälso- och sjukvården samt äldreomsorgslyftet 2024. Det riskerar att undergräva effekten av tillskotten av generella statsbidrag. Socialdemokraterna vill därför permanenta personalsatsningen på 2,1 miljarder kronor från 2024 och förstärka den med ytterligare till 850 miljoner kronor redan 2023 för att stärka kompetensförsörjningen till kommunerna och regionerna. För att få fler utbildade sjuksköterskor i vården och äldreomsorgen behöver antalet VFU-platser utökas. Äldreomsorgslyftet ska förlängas från 2024.

En jämlik kunskapsskola är avgörande för att ge alla barn i Sverige likvärdiga livschanser. Samhället behöver ta tillbaka den demokratiska kontrollen över skolan. Vårt skolsystem – en gång i tiden ett av världens bästa och mest jämlika – har idag blivit världens mest marknadsstyrda. Friskolor, valmöjligheter och skolval ska vara ett självklart inslag, men fokus måste vara på kunskap, arbetsro och bildning. Inte vinstjakt.

För att fler barn ska kunna lära sig mer behöver likvärdigheten i skolan förstärkas. Trots att kunskapsresultaten i svensk skola är på väg uppåt och fler elever lär sig mer, finns det skolor i Sverige som år efter år dras med låga skolresultat och oerhört tuffa förutsättningar. Så kan vi inte ha det. En bra skolgång är dessutom ett effektivt verktyg för att stoppa nyrekryteringen till gängen.

Socialdemokraterna vill därför förstärka likvärdighetsbidraget med en miljard kronor per år. Över tid har likvärdighetsbidraget bidragit till att mer resurser har flyttats till där behoven är som störst – och det har möjliggjort satsningar på mer och bättre utbildad personal i skolorna.

Vi ska vända på varje sten för att bryta segregationen och tränga tillbaka våldet och kriminaliteten. De senaste åren har vi lagt stort fokus på det brottsbekämpande arbetet genom att skärpa straff och bygga ut Polismyndigheten. Nu behöver vi också investera motsvarande i det förebyggande arbetet.

Ska socialtjänsten kunna punktmarkera och stoppa unga som är på väg in i kriminalitet behöver de ökade resurser. Det krävs fler vuxna som kan ta tag i unga på glid. Det handlar om allt från fler socialsekreterare och fältassistenter till mer personal i skolorna i utsatta områden. Socialdemokraterna vill att vi för varje ytterligare krona vi lägger på polisen ska lägga lika mycket på det brottsförebyggande arbetet. Investeringarna i socialtjänsten behöver därför förstärkas kraftfullt.

Socialdemokraterna vill också ta bort den orättvisa funkisskatt som Sverigedemokraterna och högerpartierna införde 2022. Det är orimligt och omoraliskt att de som är sjuka eller inte kan jobba betalar mer för välfärden än dem som har bärkraft.

En rejäl investering i välfärden – generella statsbidrag

Om välfärden inte får tillräckliga resurser står skolan, vården och omsorgen inför ett stålbad. Vi socialdemokrater prioriterar välfärden först. Den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraternas politik kommer inte att räcka för att kommuner och regioner ska klara av att upprätthålla kvaliteten i välfärden. Vi vill därför att tillskotten till kommunsektorn ska uppgå till 12 miljarder i enbart generella statsbidrag, inklusive aviserade medel i budgetpropositionen för 2023.

Miljardförstärkningar för en likvärdig kunskapsskola

Likvärdigheten i skolan behöver stärkas. Fler barn ska få chans att lära sig mer – oavsett förutsättningar. Socialdemokraterna vill förstärka likvärdighetsbidraget med en miljard kronor per år från och med 2023.

Mer personal och bättre villkor i vården och omsorgen

Både bristen på vårdplatser och utmaningarna i äldreomsorgen handlar i grund och botten om brist på personal. För att stärka svensk vård och omsorg förstärker och permanentar vi personalsatsningen genom att tillföra över 2,1 miljarder från 2024. Därtill förstärker vi personalsatsningen med 850 miljoner kronor redan från 2023 för att möjliggöra för regionerna och kommunerna att säkra kompetensförsörjningen inom vården och äldreomsorgen. Vi vill genomföra en särskild satsning på 250 miljoner kronor per år att öka antalet VFU-platser på sjuksköterskeutbildningen för att säkra kompetensförsörjningen. Äldreomsorgslyftet ska förlängas från 2024.

Starkare socialtjänst för att stoppa nyrekryteringen

Att stärka arbetet för att stoppa nyrekryteringen är en ny och viktig princip inför kommande budgetar. Högerregeringen tillför 10 miljoner kronor för att stärka socialtjänstens arbete mot ungas brottslighet. Med så lågt ställda ambitioner är det uppenbart att regeringen och Sverigedemokraterna inte förstår utvecklingens allvar och utbredning. Om vi på riktigt ska bryta nyrekryteringen behöver kommunerna alla verktyg de kan få. Vi vill därför att en halv miljard per år tillförs socialtjänsten från och med 2023.

Slopad funkisskatt

När de högerkonservativa regeringspartierna och Sverigedemokraterna justerade i den socialdemokratiskt ledda regeringens budget för 2022 återinförde de en ny funkisskatt. Vi vill att skillnaden i beskattning av sjuk- och aktivitetsersättning i förhållande till arbetsinkomster tas bort i samtliga inkomstintervall.

Rättvis sjukersättning

Rätten till sjukersättning ska prövas mot samma arbetsmarknadsbegrepp som gäller i sjukpenningen. Människor som har en arbetsförmåga men som av olika anledningar inte ses som attraktiva på arbetsmarknaden behöver ha en trygg ekonomisk situation. För detta skjuter vi till 230 miljoner för 2023 och 900 miljoner kronor för 2024 och 2025.

Tabell 3. Kommunsektorns finanser
Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Kommunernas inkomster	8 075	13 230	11 630
Kommunal inkomstskatt	±0	±0	±0
Kapitalinkomster och övriga inkomster	±0	±0	±0
Statsbidrag under utgiftsområde 25	6 000	6 000	6 000
därav ekonomiska regleringar	±0	±0	±0
Statsbidrag från övriga utgiftsområden	2 075	7 230	5 630
Utgifter	±0	±0	±0
Finansiellt sparande i kommunsektorn	8 075	13 230	11 630

Sammantaget innebär vårt förslag till budget ett nödvändigt tillskott till välfärden. Förutom att fördubbla de generella statsbidragen vill vi lägga drygt 2 miljarder kronor mer än regeringen på riktade statsbidrag till landets kommuner och regioner. Regeringen beräknar att deras förslag till statsbudget för 2023 innehåller satsningar om 6 miljarder kronor i form av riktade statsbidrag och 6 miljarder kronor i generella statsbidrag, alltså totalt 12 miljarder kronor. Socialdemokraterna vill lägga ytterligare drygt 8 miljarder kronor, vilket skulle innebära en förstärkning av kommunsektorns finanser med drygt 20 miljarder kronor 2023.

3.3 Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen

Tabell 4. Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen
Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Energieffektivisering genom omprioritering i rotavdraget	-	-	-
Fortsatt sänkt moms för reparationer	0,06	0,08	0,08
Gratis kollektivtrafik för unga	0,50	0,50	0,50
Satsning tillståndprocesser (särskilt havsbaserad vindkraft)	0,03	0,03	0,06
Kompensation till skogsägare, gröna jobb och skydd av värdefull natur	0,68	0,68	0,97
Energieffektiviseringsstöd för flerbostadshus	0,37	0,73	1,10
Klimatpremie för omställning fordonsflotta	0,40	0,40	0,40
Förstärkning av Klimatklivet	-	-	0,90
Förstärkning av Industriklivet	0,60	0,60	0,60
Utbyggd laddinfrastruktur	0,54	1,61	1,12
Övriga accepterade förändringar från regeringens budget (avfallsförbränningsskatt m.m.)	1,10	1,25	1,27

Klimatomställningen är vår tids ödesfråga. Vi ser mer av extremväder, skogsbränder och översvämningar i Sverige och i världen. Förutsättningarna att bo och leva på många platser riskerar att förstöras. Samtidigt är klimatomställningen vår tids stora möjlighet. När vi ställer om kan vi attrahera stora investeringar för framtidens teknik och skapa nya gröna jobb i hela landet. Alla länder måste, oavsett vad högerregeringen och Sverigedemokraterna säger, ställa om. Därför

pågår en global klimatkapplöpning – om Sverige ligger längst fram i klimatomställningen kommer vår konkurrenskraft att öka. Socialdemokraterna genomförde i regeringsställning stora satsningar för att ställa om industrin. Som ett direkt resultat tillverkas det nu fossilfritt stål i Sverige, vi bygger elbilar och nedlagda industrier blir till batterifabriker. Det skapar tusentals jobb här och nu, försörjning för vanligt folk och ny framtidstro på platser som länge kämpat mot hög arbetslöshet och brister i välfärden. Den svenska industrin spelar en nyckelroll i vårt samhällsbygge och kommer att göra det också för att vi ska klara klimatomställningen. Vi vill öka tempot för att utsläppen ska minska snabbare och för att framtidens jobb inte försvinner i väg till andra länder. Det är vår förpliktelse till alla som lever i Sverige nu och till kommande generationer.

Nu riskerar Sverige att hamna på efterkälken – med katastrofala konsekvenser för vårt klimat och vår konkurrenskraft som följd. Högerregeringen låter Sverigedemokraterna diktera klimatpolitiken med Sveriges tillväxt och svenska jobb som insats. I rasande takt har miljödepartementet lagts ner, anslagen till klimatpolitiken har kapats kraftigt och reformtakten har lagts i full back. Det är en svag och bakåtsträvande politisk inriktning. Vi socialdemokrater vill istället öka ambitionerna för en omställning för vanligt folk.

Därför skjuter vi till ytterligare resurser för att kunna genomföra insatser för värdefull natur. Skogen är vårt gröna guld och en nyckel för att klara klimatutmaningen. Då kan inte de politiska ambitionerna för skogsbruket minska.

För att fler unga ska kunna ta sig till och från jobbet eller fritidsaktiviteterna på sommaren vill Socialdemokraterna genomföra ett första steg mot att införa avgiftsfri kollektivtrafik för gymnasielever och studenter på sommaren. Det minskar segregationen, ger fler en väg in till arbetsmarknaden och ökar friheten för unga.

Sverige behöver kraftigt bygga ut elproduktionen – både för att pressa ned priserna för vanligt folk, och för att klara industrins elektrifiering. Alla energislag kommer att behövas, vindkraft, solenergi, vattenkraft och kärnkraft. För att skapa långsiktiga förutsättningar vill vi se en blocköverskridande överenskommelse om energipolitiken.

Sverige behöver en generalplan för energiproduktionen som är offensiv och heltäckande. Ledtiderna för investeringar och tillstånd både för industrins omställning och för energiproduktionen måste kortas, särskilt angeläget är det att korta tillståndsprocesserna för havsbaserad vindkraft. Socialdemokraterna vill skjuta till 15 miljoner för snabbare tillståndsprocesser. Vid sidan av detta behöver hushållen få mer stöd för att kunna genomföra nödvändiga energieffektiviseringar. Det är ett bra sätt att både på kort och lång sikt minska sin elräkning och sin energiförbrukning. Socialdemokraterna vill därför börja återinföra det stöd för energieffektivisering av flerbostadshus som SD, M, KD och L tog bort i budgetbeslutet för 2022. För att öka takten i energieffektiviseringen vill vi därutöver höja subventionsgraden inom ramen för rotavdraget för tjänster som bidrar till energieffektivisering. Det kan till exempel handla om installation av bergvärme, vattenburen värme, installation av solceller, installation av dörr och fönster eller tilläggsisolering. Energieffektiviserande tjänster föreslås få en höjd subventionsgrad till 50 procent, samtidigt som subventionsgraden sänks för övriga rotarbeten och för installation av solceller i gröna avdraget.

Företag i allmänhet, och industrin i synnerhet, behöver ha bättre förutsättningar att investera i elfordon och för att klara omställningen till fossilfri produktion. Högerregeringens kraftiga minskningar av anslaget för klimatpremier riskerar att slå undan benen för industrins omställning. Socialdemokraterna vill därför förstärka anslaget för klimatpremier med 400 miljoner kronor.

Resurser till skydd av värdefull natur, skogsbruket och omställningen

Skogen och skogsbruket är avgörande i klimatomställningen. Skogsråvaran kan ersätta fossila produkter, och den svenska skogen bidrar i sig med ett stort koldioxidupptag. Ett aktivt brukande av skogen förutsätter att staten tar sitt ansvar för skydd och vård av våra skogar.

Socialdemokraterna vill därför skjuta till sammanlagt 540 miljoner kronor för skydd av värdefull natur och åtgärder för värdefull natur. Skogsstyrelsens anslag förstärks med 50 miljoner kronor och anslaget för insatser för skogsbruket förstärks med lika mycket. Miljöövervakningen förstärks med 40 miljoner kronor.

Stimulansbidrag för kollektivtrafik på sommaren

Fler unga ska kunna resa kollektivt på sommarlovet. Plånboken ska inte stå i vägen för att fler ska kunna ta ett sommarjobb eller delta i en fritidsaktivitet. Regioner som är intresserade ska därför ha möjlighet att få en statlig stimulans för att göra kollektivtrafiken avgiftsfri på sommaren för gymnasielever och studenter. Socialdemokraterna vill därför skjuta till 500 miljoner kronor till Transportstyrelsen i ett första steg.

Rotavdrag för energieffektivisering

Fler ska kunna bidra till energieffektiviseringen av Sverige. Det ger både lägre elräkning och ett mer robust elsystem. Socialdemokraterna vill därför höja subventionsgraden inom ramen för rotavdraget för installation av bergvärme, markvärme, värmepump, värmeåtervinning och dyligt, installation av solceller och energilagring, installation av vattenburen värme, installation av dörr och fönster samt tilläggsisolering. Subventionsgraden för övriga rottjänster samt installation av solceller i det gröna avdraget föreslås minska. Åtgärden är därmed kostnadsneutral.

Energieffektiviseringsstöd i flerbostadshus

Socialdemokraterna vill återinföra satsningen på energieffektivisering av flerbostadshus som ströks av de högerkonservativa partierna i budgetbeslutet för 2022. Alla insatser för att samhället ska energieffektivisera kommer att vara viktiga för att både klara energikrisen och säkra energiförsörjningen på lång sikt. Socialdemokraterna skjuter till 367 miljoner kronor 2023.

Klimatpremier

För att upprätthålla takten i den gröna industriella revolutionen och för att fortsätta möjliggöra för företag att ställa om behöver klimatpremierna stärkas. Socialdemokraterna satsar 400 miljoner kronor på utökade klimatpremier nästa år.

Snabbare tillståndsprocesser

Den gröna industriella revolutionen ska fortsätta i hela landet. Tillståndsprocesserna behöver gå fortare än idag, för att fler projekt ska kunna komma igång. Ledtiderna för att få igång exempelvis havsbaserad vindkraft, som just nu efterfrågas av industrin för att klara omställningen och för att få ner hushållens elräkningar, ska bli kortare. Vi vill därför förstärka länsstyrelsernas anslag med 15 miljoner kronor för att arbeta särskilt med detta. Mer el och fler jobb – mindre krångel.

3.4 Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans

Tabell 5. Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans
Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Utbyggnad Polismyndigheten	0,90	1,21	1,17
Förstärkt rättsväsende	0,31	0,46	0,66
Övriga accepterade satsningar inkl Säpo och Kriminalvården	1,13	1,71	3,70
Bekämpa arbetslivskriminalitet och förbättrade arbetsmiljökontroller	0,10	0,10	0,10
Förstärkt Socialtjänst med fler socialsekreterare	0,50	0,50	0,50
Ökad ordning och reda i folkbokföringen	0,08	0,17	0,17

Kriminaliteten hotar vår samhällsgemenskap. Brottslighet och våld skadar och dödar, splittrar familjer och skapar oro och rädsla. Den organiserade brottsligheten och de kriminella gängen utmanar vårt samhälle och utnyttjar dess varje svaghet. När kriminella gäng sätter skräck i bostadsområden och städer hotar det tryggheten för oss alla. Tilliten mellan människor undergrävs och vi dras isär när vi istället behöver komma samman för att bygga samhället starkt.

När den socialdemokratiska regeringen tillträdde 2014 lade vi om kriminalpolitiken. Det var helt nödvändigt. Sverige har i dag fler poliser än någonsin, över 80 straff har skärpts och fler döms till längre straff. Resurserna till Polisen och hela rättskedjan har ökat kraftfullt de senaste åren. Det arbetet måste fortsätta. För att vi ska kunna pressa tillbaka den grova organiserade brottsligheten behöver anslagen fortsätta att förstärkas kraftfullt. Socialdemokraterna vill se 50 000 fler polisanställda till 2032. Över 34 000 ska vara poliser.

Trots stora satsningar på fler poliser och skärpta straff fortsätter våldet och dödandet. Det är tydligt att mer måste göras. Kampen mot kriminaliteten ska vara kompromisslös. Samhällets fulla kraft ska mobiliseras för att trycka tillbaka de kriminella, kapa återväxten in i kriminaliteten och öka tryggheten.

För att komma till rätta med kriminaliteten behöver vi agera med kraft för att stoppa nyrekryteringen till gängen. För varje gängmedlem som kan sättas fast genom den kompromisslösa kampen mot brottsligheten, står nya unga killar redo att ta deras plats. Det kan samhället aldrig acceptera. Unga människor på glid behöver fångas upp snabbt. Skolan behöver vara rustad för att ge alla en chans att klara sin skolgång. Vägarna till jobb måste kortas, och segregationen behöver brytas. Därför vill vi socialdemokrater införa en ny princip i kampen mot gängen: för varje krona som satsas på rättsväsendet ska minst lika mycket satsas på att stoppa nyrekryteringen och på det brottsförebyggande arbetet.

Segregationen är ett gift i det svenska samhället. Det ökar avståndet mellan människor och mellan landsändar. När avståndet mellan oss ökar, minskar den sammanhållning och gemenskap som alltid har utmärkt vårt land. I vårt Sverige håller vi ihop. Oavsett var vi kommer ifrån eller vilka vi är. Segregationen eldas på av en bostadssegregation och en marknadsskola som driver stök och ojämlikhet. För att kunna stoppa nyrekryteringen till gängen och bygga en ännu starkare samhällsgemenskap i Sverige behöver segregationen brytas med kraftfulla åtgärder. I vår budgetmotion vill vi förstärka anslaget till socialtjänsten så att samhället kan gripa in när unga hamnar på glid. Likvärdighetsbidraget till skolan ska förstärkas med ytterligare en miljard så att

förutsättningarna för att alla barn och unga ska klara skolan blir mer jämlika. Vi vill därutöver satsa resurser till en av Sveriges starkaste motorer för att öka integrationen och bryta segregationen: idrottsrörelsen. Vi föreslår att idrottsrörelsen förstärks med 100 miljoner kronor så att fler unga killar och tjejer kan idrotta och bli del av en gemenskap.

Den växande arbetslivskriminaliteten göder den organiserade brottsligheten. Det handlar om brottslighet och regelöverträdelse som leder till att människor utnyttjas och far illa på arbetsmarknaden, samtidigt som seriösa företagare konkurreras ut av fuskare och kriminella. Arbetsmiljöverket behöver mer resurser för att kunna intensifiera arbetet mot arbetslivskriminalitet.

Kraftfulla satsningar på rättsväsendet

Resurserna till Polisen och övriga rättskedjan har förstärkts kraftfullt de senaste åren och ska fortsätta öka kommande år för att nå målet om 50 000 polisanställda till 2032. I budgetpropositionen för 2023 fortsätter regeringen den socialdemokratiska regeringens arbete med att utöka resurserna. Socialdemokraterna välkomnar därför att 1,4 miljarder kronor satsas på rättskedjan nästa år.

Offensiv mot arbetslivskriminaliteten

Arbetslivskriminaliteten är ett otyg som måste bekämpas med full kraft av hela samhället. Arbetsmiljöverkets anslag ska förstärkas med 100 miljoner kronor för att arbetet mot fusk och arbetslivskriminalitet ska kunna intensifieras.

Ökat stöd till idrottsrörelsen

Alla unga i Sverige har rätt till en meningsfull fritid. Idrottsrörelsen för människor samman. Därför vill Socialdemokraterna förstärka stödet till hela idrottsrörelsen med 100 miljoner kronor.

För varje ytterligare krona som läggs på fler poliser, ska minst en krona läggas på det förebyggande arbetet

För att kunna pressa tillbaka gängen och knäcka kriminaliteten behöver man både se hela problemet och ha hela lösningen. Socialdemokraterna vill därför att minst en krona satsas på det förebyggande arbetet för varje krona som satsas på polisen. I Socialdemokraternas budgetmotion för 2023 föreslår vi därför satsningar på en starkare socialtjänst och en mer jämlik skola, samt utökad stöd till idrottsföreningarna.

Tabell 6. Tillskott till polisen och satsningar för att bryta nyrekryteringen

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
UO4 1:1 Polismyndigheten	938	1 406	1 366
Bryta nyrekryteringen	1 600	2 500	2 500
UO9 4:7 Socialtjänsten	500	500	500
UO16 1:15 Likvärdighetsbidrag skola	1 000	1 900	1 900
UO17 13:1 Stöd till idrotten	100	100	100

3.5 Vårt Sverige är säkert i en orolig tid

Tabell 7. Vårt Sverige är säkert i en orolig tid
Miljarder kronor

	2023	2024	2024
Bistånd	2,50	2,80	3,15
Fortsatt mottagande av kvotflyktingar	0,44	1,08	1,42
Utbyggt försvar	4,26	8,77	9,09
Kustbevakningen	0,03	0,27	0,25
Civilt försvar	0,91	1,28	1,39

Situationen i vår omvärld är allvarligare än på mycket länge. Rysslands folkrättsvidriga krig mot Ukraina har stöpt om det säkerhetspolitiska läget i Europa. Sverige står sida vid sida med alla länder i Europa i vårt förbehållslösa stöd för Ukraina och för alla ukrainares kamp för frihet och självbestämmande.

Sedan kriget bröt ut har Sverige under den socialdemokratiska regeringen bistått med flera militära stödpaket och ett utbildningspaket med syfte att genomföra militär grundutbildning för ukrainska medborgare. Det är sannolikt att kriget i Ukraina kommer att pågå under en längre tid. Därför är det viktigt att Sverige fortsätter stödja Ukraina. Detta måste ske kontinuerligt, samordnas med andra länder och stödet ska vara efterfrågat av Ukraina. Samtidigt måste detta också vägas mot våra nationella behov för att upprätthålla försvarsförmågan i Sverige.

Under den socialdemokratiska regeringen lades den svenska försvarspolitik om. Sveriges försvar har idag som huvuduppgift att försvara landet mot ett väpnat angrepp och vi har genomfört den största upprustningen av det militära försvaret sedan 1950-talet. Mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget behöver försvarsförmågan öka ytterligare och i en snabbare takt. I brett politiskt samförstånd har Sverige under den socialdemokratiska regeringen ansökt om medlemskap i NATO. Vi ser fram emot att Sverige blir en fullvärdig medlem och kan bidra till hela alliansens säkerhet. Medlemskapet i NATO höjer tröskeln i förhållande till en kris eller konflikt i vårt omedelbara närområde, men det ställer också krav på att vi måste fortsätta stärka vår nationella försvarsförmåga. Anslaget till det militära försvaret ska öka till två procent av BNP. Sverige ska ha ett folkförsvar – ett totalförsvar av och för svenska folket. I detta arbete är värnplikten helt central för att stärka den folkliga förankringen och säkerställa att Försvarsmakten har tillgång till utbildad och övad personal. Den militära närvaron behöver öka i hela landet.

Det civila försvaret omfattar hela samhällets motståndskraft. Tillsammans med det militära försvaret utgör kommuners, myndigheters, regioner, enskildas, företags och civilsamhällets beredskapsplanering och förmågehöjande åtgärder en väsentlig del av det svenska totalförsvaret. Vi socialdemokrater vill fortsatt se över såväl den generella försörjningsberedskapen som hälso- och sjukvårdens beredskap för att säkra tillgången till nödvändiga råvaror, livsmedel och mediciner.

I den digitaliserade världen har risken för cyberangrepp på samhälle, företag och enskilda ökat markant. Det svenska cyberförsvaret och beredskapen för cyberangrepp måste stärkas. Syftet med det psykologiska försvaret är att värna det öppna och demokratiska samhället, den fria åsiktsbildningen samt Sveriges frihet och oberoende. Arbetet för att stärka allmänheten mot desinformation och propaganda måste fortsätta.

Sverige är en stark röst i världen, och i alla multilaterala sammanhang där vi verkar, en stark röst för mänskliga rättigheter, rättvisa och frihet. Den internationella solidariteten är grunden för den socialdemokratiska utrikespolitiken. Den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna har lagt om delar av den svenska utrikespolitiken till en mer inåtblickande och oengagerad politisk hållning. Det kommer inte att främja svenska intressen i världen – oavsett om det handlar om de värderingar vi kompromisslöst står upp för eller möjligheten för svenska företag och industrier att växa på nya marknader.

Den aviserade nedskärningen av biståndet som Sverigedemokraterna och högerregeringen har föreslagit är djupt oansvarig. Behoven och fattigdomen i världen är större än på mycket länge. Pandemins effekter har gjort att många framsteg gällande fattigdomsbekämpning har kastats årtionden tillbaka. Rysslands krig mot Ukraina och dess följd effekter har därefter skapat ännu större behov. Sammantaget så ökar antalet människor som lever i fattigdom och hungersnöd. Vi socialdemokrater vill, jämfört med regeringens aviserade nivå, förstärka biståndet de kommande åren för att på sikt återgå till enprocentsmålet.

Försvarsanslagen ska nå två procent av BNP och det civila försvaret ska förstärkas

Sverige är värt att försvara och vi socialdemokrater vill förstärka landets försvar. Anslagen till försvaret ska nå två procent av BNP till 2028. Socialdemokraterna kommer i denna budget, och i kommande budgetmotioner, att göra nödvändiga tillskott för att det ska uppfyllas. Det civila försvaret ska fortsätta byggas ut.

Biståndet och våra internationella åtaganden

Anslaget för internationellt utvecklingsarbete ska förstärkas med 2,5 miljarder kronor 2023. Neddragningen på de anslag som härrör till kvotflyktingar avvisas.

4. Finansiering

4.1. Skatteförändringar

I vårt Sverige finansierar vi välfärd och trygghet tillsammans. De senaste åren har inneburit stora prövningar för våra gemensamma åtaganden. Pandemin, kriget i Europa och den grova brottsligheten är kriser vi behöver ta oss an tillsammans. Kriserna vittnar om att vårt Sverige kan bättre. Behoven i Sverige växer samtidigt som inflationen leder till kostnadsökningar i välfärden. För att den gröna industriella revolutionen ska fortsätta krävs en fortsatt kraftsamling från samhället.

Det allvarliga säkerhetspolitiska läget gör att vi behöver fortsätta den kraftfulla upprustningen av vårt försvar. Det är ett mycket stort åtagande som är nödvändigt för att Sverige ska vara tryggt och säkert. När försvaret behöver resurser är det inte välfärden som ska stå med notan.

Istället för att låta välfärden ta notan, behöver vi stärka välfärden långsiktigt. Allt för många får vänta på vård för länge, för många unga mår dåligt, det är för mycket stök i skolan och för många skjutningar är ouppklarade. Välfärdens frontlinje sliter för att räcka till. Det är uppenbart för oss socialdemokrater att våra poliser, undersköterskor och socialsekreterare behöver fler kollegor. För att bygga vårt Sverige bättre, behöver vi en stabil och långsiktig finansiering av våra gemensamma åtaganden och förstärkningen av försvaret behöver bäras rättvist.

När vi dessutom befinner oss i en inflationsekonomi, där de ökade kostnaderna redan syns på en allt skralare matsedel i skolan och på äldreboendet, blir finansiering än mer nödvändig. Flera av Sverigedemokraterna och regeringens skattesänkningar går inte att prioritera över behovet av finansiering och avvisas därför.

Inflationsekonomin kräver också en ansvarsfull ekonomisk politik, där vi tryggar den långsiktiga finansieringen av välfärden. Det är nu viktigt med en väl avvägd politik för att möta prishöjningarna, där vi inte driver på den inflation som urholkar lönerna. De högerkonservativa har valt väg i inflationsekonomin. De väljer åter igen stora skattesänkningar för de allra rikaste, på bekostnad av vår gemensamma trygghet och vår välfärd. Istället för att vi bär bördorna av inflationen jämnt, låter den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna inflationssäkra de högsta inkomsterna, samtidigt som löntagare förväntas vara återhållsamma. Det riskerar urholka förtroendet för hur vi finansierar välfärden och tryggheten.

Steg för steg vill vi istället öka legitimiteten för skattesystemet genom att säkerställa att välfärden och tryggheten finansieras efter bärkraft, samtidigt som vi försvårar för skattefusk och skatteundandragande.

Pausad uppräkningsgräns för höginkomsttagare

Skiktgränsen höjs kraftigt vid årsskiftet och höginkomsttagare får därmed en skattesänkning på mer än 10 000 kr per år med den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraternas budget. Även om regeringen och Sverigedemokraterna har justerat för andra indexeringar i skattesystemet låter de indexeringen av skiktgränsen för höginkomsttagare slå igenom fullt ut. Skiktgränsen för 2022 är 540 700 kronor. Med regeringen och Sverigedemokraternas budget skulle skiktgränsen bli ca 598 500 kronor för 2023. Det är inte rätt prioritering i det här tuffa ekonomiska läget. Internationella bedömare är eniga i sina rekommendationer om att tvärt om stötta de med minst marginaler. Därför vill Socialdemokraterna pausa uppräkningsgränsen för 2023. Skiktgränsen för 2023 föreslås därmed uppgå till 540 700 kronor. Den offentligfinansiella effekten av att begränsa uppräkningsgränsen är 12,9 miljarder kronor⁷. Förslaget bör träda i kraft 1 januari 2023.

---

⁷ Riksdagens utredningstjänst

Reformerat reseavdrag och justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor

I maj fanns en majoritet för ett reformerat reseavdraget för att göra det enklare, färdmedelsneutralt och för att ge det ska vara anpassat för att människor ska kunna bo och jobba i hela landet. Reformeringen av avdragets utformning hade behövt följas av en förstärkning av ersättningarna i budgeten, där vi hade velat höja den övre avståndsgränsen i systemet från 80 till 120 kilometer, höjt schablonbeloppet från motsvarande 18:50 till 25 kr per mil. Den högerkonservativa regeringen och Sverigedemokraterna har format en majoritet mot det nya systemet och det kommer därmed inte vara möjligt att göra de justeringar vi hade velat.

Tillfällig justering av subventionsgraden i det ordinarie rotavdraget till förmån för ett förhöjt särskilt rotavdrag för energieffektivisering

Nu behövs krafttag för att öka takten i energieffektiviseringen. Därför föreslår vi att ett tillfälligt förhöjt rotavdrag införs för samtliga energieffektiviserande åtgärder som föreslås i regeringens budget och för installation av solceller. För att inte spä på problemen med brist på kvalificerad arbetskraft i sektorn som riskerar att driva upp priserna sänker vi samtidigt subventionsgraden för övriga rotarbeten och för installation av solceller i grönt avdrag. Det innebär också att förslaget är offentligfinansiellt neutralt. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.⁸

Försvårad skatteplanering för utländska aktieägare

För att minska möjligheten för utländska aktieägare att skatteplanera för att undvika svensk källskatt på utdelning föreslår vi att inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter som tilldelas i inlösen- och återköpsförfaranden behandlas som utdelning vid tilldelningen. De skattemässiga skillnader som har funnits vid kontant utdelning, inlösen- och återköpsförfaranden undanröjs genom förslaget. För att inköpsrätter ska behandlas på samma sätt som inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter föreslår vi att inköpsrätter behandlas som utdelning. Förslaget minskar möjligheten för utländska aktieägare att skatteplanera för att undvika svensk källskatt på utdelning. Förslaget bör träda i kraft 1 januari 2023.⁹

Stärkta förutsättningar för kontroll i F-skattesystemet

Skatteverket bör få bättre rättsliga förutsättningar att på ett mer effektivt sätt kunna följa upp dem som har godkänts för F-skatt. I vissa fall bör godkännande för F-skatt därför kunna tidsbegränsas, högre krav på skötsamhet bör kunna ställas och myndigheten bör få utökade möjligheter att återkalla ett godkännande vid brister och missbruk. Förändringarna bedöms inte ha någon signifikant offentligfinansiell effekt och bör träda i kraft 1 oktober 2023.

Utred en beredskapsskatt

Förstärkningen av försvaret ska bäras av dem som har bäst ekonomiska förutsättningar. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på utformning av en ny beredskapsskatt, där ett första rimligt steg som en del av en sådan lösning vore att titta på regelverket kring 3:12 inför år 2024. Beredskapsskatten ska betalas av dem som har störst bärkraft. Den ska vara enkel att betala och administrera, svår att skatteplanera runt och ska bidra med finansiering till försvaret på ca 6-8 miljarder kronor. Förslaget bör i sin helhet träda i kraft 1 januari 2025.

---

⁸ Riksdagens utredningstjänst

⁹ Skatteverkets promemoria ”Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden”

Tabell 8. Skatteförändringar
Miljarder kronor

	2023	2024	2025
Avvisad uppräknning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt till förmån för en normal uppräknning	12,9	12,9	12,9
Avvisad förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling	0,10	0,20	0,20
Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden	0,59	0,59	0,59
Avskaffad skatteflyfta för personer med sjuk- och aktivitetsersättning	-0,29	-0,29	-0,29
Energieffektivisering genom omprioritering i rot	0	0	0
Avvisad förstärkt skattereduktion för installation av solceller till förmån för energieffektivisering genom omprioritering i rot	0,28	0,28	0,28
Avvisning av Ingen BNP-indexering av kemikalieskatten	0,04	0,08	0,11
Avvisad tillfälligt sänkt energiskatt på bensin och diesel samt följdändringar för lågbeskattad olja till förmån för en mer träffsäker tankrabatt	6,73	6,86	6,86
Avvisad höjning av mervärdesskatten på vissa reparationer	-0,06	-0,08	-0,08
Totalt	20,29	20,54	20,57

4.2. Offentliga sektorns finanser

Vi föreslår att kommunsektorns finanser förstärks med ytterligare drygt 8 miljarder kronor 2023. I det här svåra ekonomiska läget prioriterar vi satsningar på välfärden framför stora skattesänkningar för höginkomsttagare. Genom att tillföra ytterligare medel till kommunsektorn minskar underskotten i kommunsektorn, vilket förstärker de offentliga finanserna i sin helhet. Jämfört med regeringen förstärks det finansiella sparandet med 0,11 procentenheter 2023, 0,2 procentenheter 2024 och 0.19 procentenheter 2025.

Tabell 9. Den offentliga sektorns finanser
Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Offentlig sektors inkomster	20 290	20 540	20 570
Offentlig sektors utgifter	12 215	5 200	7 370
Finansiellt sparande i offentlig sektor	8 075	15 340	13 200
Staten	±0	2 110	1 570
Ålderspensionssystemet	±0	±0	±0
Kommunsektorn	8 075	13 230	11 630
Finansiellt sparande i procent av BNP (nivå)	0,31 %	0,61 %	1,59 %

Appendix 1 – Reformier

Vårt Sverige kan bättre (mdr kr)	2023	2024	2025
Vårt Sverige möter lågkonjunkturen tillsammans			
Ny tankrabatt med fokus på glesbygd	4,86		
Tillfälligt höjt barnbidrag och studiebidrag gymnasiet	1,45	-	-
Återställd vuxenutbildning (yrkesvux och yrkeshögskola) för att bättre möta behoven	1,11	1,09	1,09
Ytterligare fler utbildningsplatser	0,08	0,08	0,08
Avvisad besparing på folkbildningen	0,20	0,20	0,20
Avvisad besparing på arbetsmarknadspolitiken	1,50	-	-
Fler extratjänster och en förbättrad arbetsförmedling	1,10	1,10	1,10
Återstart kulturen	0,09	-	-
Fler servicekontor i hela landet för tillgänglighet i vikande konjunktur	0,05	0,05	0,05
Fortsatt höjda nivåer i a-kassan	5,82	6,35	6,64
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (äldre som jobbar, ESS, bostadsbidrag, reseavdrag, yrkesvux år 1, jordbruksdiesel)	4,29	3,15	3,11
Vårt Sverige sätter välfärden främst			
Fördubblade generella statsbidrag jämfört med regeringen	12,00	12,00	12,00
Permanentad och förstärkt personalsatsning i vården	0,85	2,95	2,95
VFU-platser sjuksköterskor	0,25	0,25	0,25
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	0,20	1,50	1,50
Förlängning äldreomsorgslyftet	-	1,70	1,70
Läromedelsutredningen, kvalitetsdialoger, nej till nedskärning grundskolorna	0,12	0,14	0,14
Förstärkt likvärdighetsbidrag	1,00	1,90	1,90
Förbättrad sjukförsäkring genom en rättvisare sjukersättning	0,23	0,90	0,90
Avskaffad funkisskatt	0,29	0,29	0,29
Satsning på kulturskolan	0,10	0,10	0,10
Fortsatt fri entré statliga muséer samt satsning Skansen	0,12	0,12	0,12
Idrottssatsning	0,10	0,10	0,10
Övriga accepterade satsningar från regeringens budget (inkl undantag sjukpenningen, lärarsatsningar, vård på landsbygd)	2,11	2,20	2,30
Vårt Sverige skyndar på klimatomställningen			
Energieffektivisering genom omprioritering i ROT-avdraget	-	-	-
Fortsatt sänkt moms för reparationer	0,06	0,08	0,08
Gratis kollektivtrafik för unga	0,50	0,50	0,50
Satsning tillståndprocesser (särskilt havsbaserad vindkraft)	0,03	0,03	0,06
Kompensation till skogsägare, gröna jobb och skydd av värdefull natur	0,68	0,68	0,97
Energieffektiviseringsstöd för flerbostadshus	0,37	0,73	1,10
Klimatpremie för omställning fordonsflotta	0,40	0,40	0,40

Förstärkning av Klimatklivet	-	-	0,90
Förstärkning av Industriklivet	0,60	0,60	0,60
Utbyggd laddinfrastruktur	0,54	1,61	1,12
Övriga accepterade förändringar från regeringens budget (avfallsförbränningsskatt m.m.)	1,10	1,25	1,27
<hr/>			
Vårt Sverige bygger trygghet tillsammans			
Utbyggnad Polismyndigheten	0,90	1,21	1,17
Förstärkt rättsväende	0,31	0,46	0,66
Övriga accepterade satsningar inkl Säpo och Kriminalvården	1,13	1,71	3,70
Bekämpa arbetslivskriminalitet och förbättrade arbetsmiljökontroller	0,10	0,10	0,10
Förstärkt Socialtjänst med fler socialsekreterare	0,50	0,50	0,50
Ökad ordning och reda i folkbokföringen	0,08	0,17	0,17
Vårt Sverige är säkert i en orolig tid			
Bistånd	2,50	2,80	3,15
Fortsatt mottagande av kvotflyktingar	0,44	1,08	1,42
Utbyggt försvar	4,26	8,77	9,09
Kustbevakningen	0,03	0,27	0,25
Civilt försvar	0,91	1,28	1,39
Övrigt			
Övrigt (nationellt språkcentrum, distriktsveterinärer, rennäring m.m.)	0,03	0,01	0,04
Övrigt accepterat (infra, vaccin, klimatbonus rättsliga biträden m.m.)	5,47	-	-
		2,16	5,35
Summa reformer	58,85	58,25	59,80
<hr/>			
Finansiering			
Avvisad uppräkningsgräns för höginkomsttagare	12,90	12,90	12,90
Försvårad skatteplanering för utländska aktieägare	0,59	0,59	0,59
Accepterad slopad skattenedsättning datorhallar	0,14	0,28	0,28
Del av biståndet som inte återförs	4,79	6,71	9,57
Summa finansiering	18,42	20,48	23,34
<hr/>			
Utnyttjat reformutrymme	40,43	37,77	36,46
<hr/>			
Regeringens utnyttjade reformutrymme	40,43	39,88	38,03
Diff (+ = stramare)	0,00	2,11	1,57
<hr/>			

Appendix 2 – Förslag till utgiftsramar för 2023

Förslag till utgiftsramar 2023

Tusental kronor

Utgiftsområde	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
01 Rikets styrelse	18 270 004	-385 000
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	19 021 399	50 000
03 Skatt, tull och exekution	12 923 291	±0
04 Rättsväsendet	68 305 854	±0
05 Internationell samverkan	2 094 669	±0
06 Försvar och samhällets krisberedskap	93 952 930	±0
07 Internationellt bistånd	47 206 227	2 500 000
08 Migration	16 019 745	-20 000
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	110 429 732	300 000
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	106 427 304	230 000
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	55 394 136	±0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	105 159 584	6 312 000
13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering	5 565 206	327 000
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	90 103 686	1 730 000
15 Studiestöd	27 912 395	±0
16 Utbildning och universitetsforskning	94 991 971	1 376 000
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 667 948	600 000
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 099 158	367 000
19 Regional utveckling	4 534 201	±0
20 Allmän miljö- och naturvård	19 542 691	640 000
21 Energi	4 944 849	-367 000
22 Kommunikationer	78 952 417	500 000
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	19 373 352	130 000
24 Näringsliv	11 407 773	±0
25 Allmänna bidrag till kommuner	157 545 359	6 000 000
26 Statsskuldräntor m.m.	13 155 200	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	45 869 852	±0
Summa utgiftsområden	1 251 870 933	20 290 000
Minskning av anslagsbehållningar inkl. SSR	-4 392 792	±0
Summa utgifter	1 247 478 141	20 290 000
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-52 379 301	±0
Kassamässig korrigerig	370 837	±0
Summa	1 195 469 677	20 290 000

Appendix 3 – Förslag till utgiftsramar för 2024 och 2025

Förslag till utgiftsramar 2024-2025

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Avvikelse från regeringen	
	2024	2025
01 Rikets styrelse	-785	-740
02 Samhällsekonomi och finansförvaltning	50	50
03 Skatt, tull och exekution	±0	±0
04 Rättsväsendet	±0	±0
05 Internationell samverkan	±0	±0
06 Försvar och samhällets krisberedskap	±0	±0
07 Internationellt bistånd	2 831	3 154
08 Migration	±0	±0
09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	3 869	2 183
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	900	900
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	±0	±0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	±0	±0
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	700	919
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	483	596
15 Studiestöd	±0	±0
16 Utbildning och universitetsforskning	2 256	2 256
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	500	500
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	734	1 100
19 Regional utveckling	±0	±0
20 Allmän miljö- och naturvård	640	1 830
21 Energi	-358	-358
22 Kommunikationer	500	500
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	110	110
24 Näringsliv	±0	±0
25 Allmänna bidrag till kommuner	6 000	6 000
26 Statsskuldsräntor m.m.	±0	±0
27 Avgiften till Europeiska unionen	±0	±0
Summa utgiftsområden	18 430	19 000
Minskning av anslagsbehållningar inkl. SSR	±0	±0
Summa utgifter	18 430	19 000
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0
Kassamässig korrigerings	±0	±0
Summa	18 430	19 000

Appendix 4 – Beräkningar av statens inkomster 2023

Inkomster

Tusental kronor

Inkomsttitel	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1100 Direkta skatter på arbete	738 820 481	12 890 000
1111 Statlig inkomstskatt	53 723 921	12 900 000
1115 Kommunal inkomstskatt	881 308 597	±0
1120 Allmän pensionsavgift	151 593 946	±0
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-347 805 983	-10 000
1200 Indirekta skatter på arbete	711 505 613	120 000
1210 Arbetsgivaravgifter	697 492 373	120 000
1240 Egenavgifter	12 664 870	±0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-48 492 443	±0
1270 Särskild löneskatt	57 769 404	±0
1280 Nedsättningar	-8 538 232	±0
1290 Tjänstegruppliv	609 641	±0
1300 Skatt på kapital	345 261 868	570 000
1310 Skatt på kapital, hushåll	77 585 859	±0
1320 Skatt på företagsvinster	178 077 471	-20 000
1330 Kupongskatt	10 146 640	590 000
1340 Avkastningsskatt	19 323 373	±0
1350 Fastighetsskatt	37 959 490	±0
1360 Stämpelskatt	14 612 035	±0
1390 Riskskatt för kreditinstitut	7 557 000	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	735 754 854	6 710 000
1410 Mervärdesskatt	594 498 829	-60 000
1420 Skatt på alkohol och tobak	30 364 205	±0
1430 Energiskatt	47 252 516	6 730 000
1440 Koldioxidskatt	22 468 217	±0
1450 Övriga skatter på energi och miljö	8 045 910	40 000
1470 Skatt på vägtrafik	25 226 695	±0
1480 Övriga skatter	7 898 482	±0
1500 Skatt på import	9 434 324	±0

1600 Restförda och övriga skatter	13 366 208	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	-9 434 324	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	2 544 709 024	20 290 000
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 216 502 231	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	1 328 206 793	20 290 000
1900 Periodiseringar	-15 533 163	±0
1000 Statens skatteinkomster	1 312 673 630	20 290 000
Övriga inkomster (kassamässigt)	-33 200 417	±0
2000 Inkomster av statens verksamhet	42 613 203	±0
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000 000	±0
4000 Återbetalning av lån	527 980	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	19 134 000	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	32 477 456	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-132 953 056	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	1 279 473 213	20 290 000

Appendix 5 – Beräkningar av statens inkomster 2024 och 2025

Inkomster 2024-2025

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Avvikelse från regeringen	
	2024	2025
1100 Direkta skatter på arbete	12 890	12 890
1111 Statlig inkomstskatt	12 900	12 900
1115 Kommunal inkomstskatt	±0	±0
1120 Allmän pensionsavgift	±0	±0
1130 Artistskatt	±0	±0
1140 Skattereduktioner	-10	-10
1200 Indirekta skatter på arbete	250	250
1210 Arbetsgivaravgifter	250	250
1240 Egenavgifter	±0	±0
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	±0	±0
1270 Särskild löneskatt	±0	±0
1280 Nedsättningar	±0	±0
1290 Tjänstegrupppliv	±0	±0
1300 Skatt på kapital	540	540
1310 Skatt på kapital, hushåll	±0	±0
1320 Skatt på företagsvinster	-50	-50
1330 Kupongskatt	590	590
1340 Avkastningsskatt	±0	±0
1350 Fastighetsskatt	±0	±0
1360 Stämpelskatt	±0	±0
1390 Riskskatt för kreditinstitut	±0	±0
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	6 860	6 890
1410 Mervärdesskatt	-80	-80
1420 Skatt på alkohol och tobak	±0	±0
1430 Energiskatt	6 860	6 860
1440 Koldioxidskatt	±0	±0
1450 Övriga skatter på energi och miljö	80	110
1470 Skatt på vägtrafik	±0	±0
1480 Övriga skatter	±0	±0
1500 Skatt på import	±0	±0

1600 Restförda och övriga skatter	±0	±0
1700 Avgående poster, skatter till EU	±0	±0
Offentliga sektorns skatteintäkter (periodiserat)	20 540	20 570
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	±0	±0
Statens skatteintäkter (periodiserat)	20 540	20 570
1900 Periodiseringar	±0	±0
1000 Statens skatteinkomster	20 540	20 570
Övriga inkomster (kassamässigt)	±0	±0
2000 Inkomster av statens verksamhet	±0	±0
3000 Inkomster av försåld egendom	±0	±0
4000 Återbetalning av lån	±0	±0
5000 Kalkylmässiga inkomster	±0	±0
6000 Bidrag m.m. från EU	±0	±0
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	±0	±0
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	±0	±0
Statsbudgetens inkomster (kassamässigt)	20 540	20 570

Appendix 6 – Offentliga sektorns finanser

Statens budgetsaldo och statsskulden

Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Inkomster i statens budget	20 290	20 540	20 570
därav inkomster av försåld egendom	±0	±0	±0
Utgifter i statens budget	20 290	18 430	19 000
därav statsskuldsräntor	±0	±0	±0
Riksgäldskontorets nettoutlåning	±0	±0	±0
Kassamässig korrigering	±0	±0	±0
Statens budgetsaldo	±0	2 110	1 570
Statsskuld vid årets slut	±0	-2 110	-3 680

Utgiftstak för staten

Miljoner kronor - avvikelse från regeringen

	2023	2024	2025
Takbegränsade utgifter	20 290	18 430	19 000
Budgeteringsmarginal	-20 290	-18 430	-19 000
Utgiftstak för staten	±0	±0	±0